

szak- és társadalmi lap az erdészeti személyzet részére.

Előfizetési árak:

Egész évre	8 kor. — fil.
Fél évre	4 kor. — fil.
Negyed évre	2 kor. — fil.

Előfizetési díjak, hirdetések s bármily írásbeli közlemények a lap szerkesztőségéhez küldendők.

Megjelenik
minden Szerdán.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 20 fil. Ajánlköztásoknál eladás vételnél minden szó után előre beküldendő 4 fil. Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mérsékelt díjak egyezség szerint.

VII. évfolyam.

Szászsebes, 1903. Augusztus 26.

48. szám.

Irány változás.

Egy gyűjtemény feszik előttünk: egy halom levél, levelezőlap, utalványszelvény, mindegyik vagy tanácsosal, vagy kívánsággal tele írva, sőt akadnak a gyűjteményben olyanok is, a melyek némi neheztelést foglalnak magukban. Közel egy éve gyűjtögettük ezeket az iratokat, hogy majd egyszer valamennyiök tartalmát összevetve határozzunk tartalmuk fölött, mert valamennyinek a foglalatja arra célzott, hogy lapunk eddigi irányát némi változtatásnak vessük alája. Nem foglalkoztunk eddig a gyűjteményben foglaltakkal mert nem tartottuk célszerűnek az évfolyam befejezése előtt nagyobb szabású változtatásokat tenni lapunkban, hanem most, midőn már csak egy pár hét választ el az új évfolyam megkezdésétől, időszerűnek találjuk bonckés alá venni a beküldött véleményeket és panaszokat s ezeket mérlegelve már most megszabni azt az irányt, melyet lapunk szerkesztésében és kiállításában a VIII-ik évfolyamtól kezdve követni óhajtunk.

A politikával vagy csak kizárólag valamely egyes szakkal foglalkozó lapnak könnyű a feladata, mert annak irányát vagy a szerkesztő és a hozzá csatlakozott hívek politikai meggyőződése, vagy pedig a szaknak magának a művelése szabja és adja meg, a melyet követnie kell s ezzel az iránynyal azután összes

olvasói meg lehetnek és meg is vannak elégedve, mert hiszen valamennyiük közös eszméinek tolmácsa a lap, egészen más elbírálás alá esik azonban az olyan ujság, mely nem csak kizárólag egyirányban munkálkodik, hanem külön-különféle eszméket és tárgyakat ölel magába. olvasó közönségének a kíváncsai váltakozók, eszmekörük nem azonos, sőt gyakran még helyi érdekek szolgálatát is megkívánják.

Az előttünk fekvő gyűjtemény közt bön-gészve, a következőkre akadtunk:

Egypárnak óhajtása az, hogy lapunkat olyan alapokra fektessük, hogy az erdészeti és vadászati altisztek szegényebbjei (mintha bizon lennének gazdagok is!) ne legyenek kénytelenek a mienk mellett még más lapot is tartani s így erejüket meghaladó áldozatot hozni, hanem nyujtsunk mi nekik lehetőleg mindent, a mire egy szerény embernek szüksége van, tehát ismertessük nem csak a hazai, hanem a külföldi fontosabb eseményeket is, hogy így az állásukhoz mért tudásnak megfelelő színvonalán állhassanak.

Ezt mi a magunk részéről is szívesen aláírjuk s elismerjük készséggel, hogy ma már mindenkinek, a ki csak a műveltebb osztályhoz akar sorakozni, feltétlenül szüksége van arra, hogy a világ folyását legalább főbb vonásaiban ismerje, ezt pedig megismertetni a sajtó hivatása. Szívesen fogadjuk tehát ezt az óhajást és a következő évfolyammal megkezdjük úgy a hazai, mint a külföldi neve-

zetesebb események ismertetését, természetesen a nélkül, hogy azoknál saját véleményünket is nyilvánítanánk, mert ez által a politizálás hibájába esnénk, a mihez pedig jogunk nincs. Lapunk irányának ilyen módon való kibővítése véleményünk szerint teljesen meg fog felelni azoknak a kívánalmaknak, melyeket ezen a téren bármely tisztelt olvasónk is támaszthatna s így feleslegessé válik bármely más — a világ eseményeivel foglalkozó — lap jaratását.

Egyik másik tisztelt olvasónk azon panaszkodik, hogy a lap hirdetési rovata egyoldalú és kizárni látszik minden szabad versenyt, mert egy-egy üzleti ágból mindig csak egy és ugyanannak a cégnek hirdetéseit közli, pedig talán számosan vannak olyanok, kik szükségleteiket kísérletkép más cégnél szeretnék beszerezni, hogy azután közvetlen tapasztalásaik alapján választhassák meg beszerzési forrásaikat.

Ezeket a panaszokat is teljesen méltányoljuk s a jövőben szívesen nyitunk teret minden tisztességes cég részére lapunk hirdetési rovatában s egyforma elbánásban részesítjük őket s egyaránt fogunk párfogolni náluk minden törekvést, mely megmarad a tisztességes verseny korlátaik közt, de egyuttal kijelentjük azt is, hogy az ezen a téren tapasztalt bármely tulkapást vagy visszaélést ostromozni fogunk. Az egyoldalú hirdetésnek eddig is csak az volt az okozója, hogy más cégek vagy nem keresték fel lapunkat, vagy pedig a hirdetésre nézve elfogadhatlan ajánlatokat tettek, egyes

szélhámos hirdetési irodák és ügynökök által felajánlt hirdetéseket, melyek legnagyobb része a szélhámosságokat akarta terjeszteni s a melyek nem voltak jók másra, mint az olvasó közönségünk félrevezetésére és kizsákmányolására, kereken visszautasítottunk, mert előbbre való nekünk a mi olvasóink érdeke, mint az a pár száz korona, a mit ilyen hirdetések közzétételével kereshetnénk. A tisztességes cégeken áll tehát, hogy vegyék fel egymással a becsületes versenyt s áruik jóságával, nem pedig hangzatos szavakkal igyekezzenek maguknak a vevő közönséget megszerezni.

Akadunk végül olyan panaszra is, hogy nem foglalkozunk egyaránt minden ágazatbeli altisztek viszonyaival, hanem előnyben részesítjük az egyiket a másik fölött. Ez a vád ugyan minden alapot nélkülöz, mert a mi lapunknak mindig az volt a célja, hogy az erdészeti és vadászati altisztek összességét és azok érdekeit egyaránt szolgálja, hogy mégis az egyik ágazattal többet foglalkozik, mint a másikkal, annak oka az, hogy az az egyik is többet törődik a sorsával, mint a másik s egyesei módot és alkalmat nyujtanak nekünk arra, hogy ügyes-bajos dolgaikat szóvá tegyük. Mi szívesen és köszönettel fogadjuk az anyagot és készséggel feldolgozzuk azt, tehát csak magukon az érdeklődőkön fog mulni, ha ebben a tekintetben kívánságuk és igényeik nem nyernek kielégítést.

Végül többen még nagyobb terjedelem-

TÁRCZA.

A maglaji vésznap.

Irta: Quintus.

— A „M. N.” után. —

Ez volt a nyitánya annak a nagy koncepctnek, a melyet Andrassy Gyula gróf híres zenecandája Bosznia-Hercegovinában rendezett. De ma már, a mikor a történeti igazságokat szinte a patina is kezdi belepni, tiszta nevetség volna éppen a nagy államférfiut okolni akár Maglaj miatt, akár más miatt.

Az események következőképpen rohantak egymásra:

Mi a határt Bródnál az avant-garde-ál július 29-én, a derékhaddal július 30-án léptük át. Philippovics főparancsnok főhadiszállása már másnap Dervent alatt volt.

Ez az első török város a Száva-vidéken, a mely-

nek mohamedán urai már napokkal előbb még Bródban hódoltak és békés szándékukat a generalsszimusz-nak most ismételték.

Közben minden nap nagy felhőszakadás zuhogott a nyakunkba és Bosznia belsejéből semmiféle hírnök nem volt, mivel a Sarajevóból kivezető egyetlen táviróhuzal nem működött.

A főparancsnok Derventben még kétségtelenül abban a meggyőződésben volt, hogy a befelé vezető uton csapataink, legalább egyhamar, ellentállásra nem találhatnak. Mivel pedig a hadtest mozgását az untalan ismétlődő zivatarok, a sár és a folyók kidagadása szerfölött hátráltatta, (és ez akkor nagyon nagy baj volt) Derventből hamarosan elindította a 7. huszárezred 5. századát előre.

Ez 144 lovas Paczona százados vezetése alatt (ugy tudom, hogy most is jó egészségben él, tul a Dunán, nyugdíjban), a kihez még Milinkovics tábor-kari századost rendelte. Milinkovics annak előtte Cetin-jában tett diplomáciai szolgálatot s így a Balkánt és

ben és képekkel is diszítve óhajtanák látni lapunkat.

Ez ismét olyan kívánság, a melynek teljesítése nem rajtunk múlik, hanem magukon az erdészeti és vadászati altiszteken. A lap kibővítése és képekkel való ellátása ugyanis nagyon nagy anyagi áldozattal jár, melyet csak akkor hozhatunk meg, ha már előre biztosítva leszünk olyan pártolásról, mely lehetővé teszi ilyen nagyobb kiadások viselését. Sziveskedjenek tehát azok, kik lapunknak ilyen kibővítését óhajtják, már most közölni velünk azoknak az általuk ismert erdészeti és vadászati altiszteknek a nevét, lakását és utolsó postáját, kik tudomásuk szerint lapunkat még nem járatják, hogy őket megnyerhessük. A cél érdekében bizonyosan mindenki szívesen feláldozza azt az egy levelező lapot és annak a megírását.

Egy tisztán az olvasó közönségre utalt lapnak a felvirágoztatása és tökéletesítése mindig ettől a közönségtől függ, lássuk tehát, hogy a mi közönségünk elköveti-e a lehető ennek a célnak elérésére.

A hátlövés kérdéséhez.

Lapunk folyó évi 36-ik számában megírtam volt azt az esetemet, melynél önvédelemből kénytelen voltam fegyveremhez nyulni s egy vadorzót meglőni, előadván egyuttal azt is, hogy az illetőt dacára annak,

népeit ismerte; vagy legalább azt gondolta, hogy ismeri. Éppen azért a huszárcsapat vezetésénél az övé volt a döntő szó.

Kivüle még egy idegen tiszt, Haydt lovag élelmezési biztos volt a századhoz rendelve, a ki 20.000 forint készpénzt kapott bevásárlási czélokra. Azonkívül a csapattal két társzeker is ment, hussal és más egyébbel megrakva, hogy az első napokra legyen mit enni a legénységnek.

Kivülök még két tiszt volt: gróf Chorinszky és Decleva; mind a kettő főhadnagy. A legénység jobbára Debreczen környékéről való volt.

Az expedíció kétségtelenül el volt hamarkodva; mentség lehet az, hogy ellenállásnak akkor még híre sem volt s a benyomuló hadtest élelmezését jól előre biztosítani kellett, mivel a felázott s amugy is nyomorult utakon a hátuljövő kocsitömegek alig mozoghattak. Valóban, elképzelhetetlenül sok bajunk volt ezekkel a parasztkocsikkal és a bábeli kocsisnéppel.

A huszárok augusztus 1-én már Dobojban voltak,

hogy a lövés pillanatában velem szemben volt, a sörét hátba találta s így a dolog úgy tűnhetett volna fel, mintha én a menekülőre lőttem volna, a mi a szabályok szerint tiltva van.

Feltételeznem kellett, hogy a megsebesült vadorzó ellenem emelendő panaszában erre a körülményre fogja a fősulyt helyezni, felkértem tehát ugyanakkor lapunk tisztelt olvasóit, hogy mondják meg szakszerű véleményüket arra nézve, hogy a velem szemközt levő és farkasszemet néző vadorzót miként érhetette a lövésem hátulról, mire nézve meg is nyilatkoztak ketten lapunkban, és pedig „B. A. a sasvadász“ és Dézsy Sándor tisztelt kartársaim, kiknek szíves és mindenkifölött szakszerű véleményükért nem mulaszthatom el hálás köszönetemet nyilvánítani. Figyelemmel kísértem és szorgalmasan olvastam azóta is kedves lapunkat, de abban a kérdéshez való több hozzászólást nem találtam, mi jelentheti azt is, hogy vagy keves lapunk olvasói közt a hivatásos vadász, olyan, ki képesnek érezné magát a felvetett kérdésre szakavatottan megfelelni, vagy pedig vannak ugyan számosan, kik ezt megtehették volna, de vagy nagyon szeretik a kényelmet, vagy nem tartják érdemesnek a tárgyat a hozzászólásra, vagy végül fentebb említett két tisztelt kartársam a tárgyat már annyira kimerítette, hogy sem abból elvenni, sem hozzá tenni már többet nem lehet.

A hátlövés kérdését pedig én az erdészeti és vadászati altisztek szolgálati viszonyai mellett felette fontosnak találom, mert hiszen az olyan gyakori megtámadtatásuk mellett vajmi könnyen juthatnak mások is az én helyzetembe s akkor a bíróság előtt való védekezés szempontjából mindenkifelett fontos, hogy ezzel a kérdéssel tisztában legyenek. Szükségesnek vélem tehát, hogy már most magam is megnyilatkozzam a dolog érdemére nézve s elmondjam saját véleményemet is a hátlövésre vonatkozólag, előbb azonban még meg kell toldanom előbbi közleményemet azzal, hogy a

a mi szép haladás volt. Azon éjjel némely lövésekkel nyugtalanították őket, de nagyobb baj nem volt. Augusztus 2-án délelőtt Dobojban pihentek és kém-szemlét tartottak, de mivel az ut szabad volt, még aznap délután Maglaig lovagoltak. A legénység már akkor csóválta a fejét, dehát parancs, parancs! . . .

Időközben messze lent, Sarajevóban fontos dolgok történtek, a melyekről azonban, ugy tetszik, a főparancsnok sem tudott még semmit, vagy legalább nem sokat. Julius 27-én a forradalom urrá lett a török hatóságok fölött s július 29-én — tehát a mi átlépésünk napján — a népkormány megalakult. Ettől kezdve az átpártolt zászlóaljok és a fegyveres fölkelők ezrei nagy gyorsasággal nyomultak elibénk a Bosna hosszában s a befelé menekülő népességet fölfegyverezve visszahajtották Zsepcséig, a mely város mindjárt Maglajon tul fekszik. Köztük azonban meglehetősen magas hegyláncz húzódik végig.

Augusztus 2-án tehát a huszárok Maglajban voltak, a fölkelők pedig Zsepcsében gyülekeztek.

vadorzó minden valószínűség szerint a kapott sebesülés következtében és talán abban a hitben is, hogy még másodszor is löni fogok, főképpen pedig azért, mert lövésem következtében meg volt akadályozva abban hogy engem biztosan célba vehessen, nem lőtt, hanem futásnak eredt. A helyzet tehát nagyon feszült volt, mert csupán csak az az egy pillanatnyi időköz, mely alatt lövésem öt megakadályozta abban, hogy engem célba vegyen és lövését leadhassa, mentette meg az én életemet. Belátta végül nyilván azt is, hogy a lövésben még egyszer megelőzhetem, a mikor halála elkerülhetlen lett volna.

Első közleményem tehát nem volt egészen helyesen leközölve s tévesen került abba bele az a kitétel, hogy „alig egy rövid pillanat múlva a vadorzó lövése is eldőrdült“, mert ha ez megtörténik, akkor nyilván én is megsebesültem, vagy talán életemet is vesztettem volna.

Van azonban egy igen fontos része az én esetemnek, melyet közleményem szövegéből szándékosan hagytam ki azért, mert az a bíróság által hozandó ítélet egyik súlyosbító indokát képezendi, ez pedig nem más, mint hogy a vadorzó vagy álszakált viselt, vagy pedig hogy magát felismerhetlenné tegye, arcát valami fekete festékkel kente be. Ez utóbbi körülmény tényleg meg is tette a hatását, mert akkor, midőn őt fegyverével kezében a vastag dől fa mellől felállni és arcával felém fordulni láttam, nem a megsebesített vadorzót — kit pedig jól ismerek — hanem egy másik általam szinte jól ismert és tényleg pofaszakált viselő embert véltem benne felismerni. Ennél az oknál fogva szoltottam őt fel a megállásra azzal a kijelentéssel, hogy jól ismerem őt és így nem fog megmenekülni.

Az esetnek ilyen körülményeiből minden habozás nélkül feltételezhető, hogy a vadorzó azért tett másodszor is kísérletet arra, hogy engem lelőjjön, mert csakugyan azt hitte, hogy felismertem s ez által ő éppen

ugy volt félrevezetve, mint én az által, hogy ő álszakált viselt, a melynek viseléséről ő talán nagy izgatottságában meg is feledkezett. Ez a körülmény kihallgatásom alkalmával a vizsgálóbíró által jegyzőkönyvbe is vétetett, mert tényleg az általam bemondott és pofaszakált viselő emberről kiderült, hogy ő mint vármegyei utkaparó azon a napon a községtől 25—28 kilométerre eső ruszkaicai útvonalon a kavics teregetésénél volt, a megsebzett vadorzó pedig egy csupasz képű 19—20 éves suhanc.

Áttérve már most magára a hátlövés kérdésére, erre vonatkozó tapasztalásom és véleményem a következő:

A hátlövés kérdése nem csak a velem történt esetre vonatkozik, hanem vonatkozhatik mindazokra a fegyver használásának jogával felruházott személyekre, kik akár az erdészet, akár a vadászat vagy a személy és vagyonbiztonság szolgálatában állanak. Éppen ezen általános fontosságból kiindulva azt hiszem nem hiabavalóság ezt a fontos kérdést minden oldalról körülmenyesen megvilágítani s ez által a számtalan esetben felmerülő kérdést tárgyilagosan és oly elvitázhathatlan adatokkal bebizonyítani, hogy azok felett adandó esetekben semmiféle ügyvédi furfang vagy a tapasztalatlan és szakavatlan vizsgálóbíró ferde feifogása ne győzedelmeskedhessen.

A hátlövés kérdése igen egyszerű és közönséges akkor, ha valaki az előtte álló vagy előtte ellépő embert valamely ismeretlen okból hátbalövi. Számtalan ilyen eset előfordul azonban vadászatok alkalmával is, a vadász csapatok gyülekezése vagy felvonulása alkalmával, midőn a hátul jövő puskás megbotlik vagy megesuszva elesik s a földhöz ütődő puskája elsül. Ez a véletlenség.

Az öntudatosan leadott lövés alkalmával akaratlanul való hátba, nyakba, lábakba, karokba vagy fejbe

Emezek tudtak a huszárokról, de a huszárok azokról semmit.

Maglaj a Bosna jobboldalán fekszik a hegyoldalon. Lakossága akkor majdnem kizárólag mohamedán volt. Mecsetje a legszebbek közül való Boszniában. Az országot azonban nem a városon megy át, hanem a Bosna innenső, vagyis balpartján, a hol egyszerre derékszögben hajlik a víz mellé. Itt egy jokora hán (utszéli vendégfogadó) s még néhány más épület volt.

Ezeket mintegy 2000 hold esik terület, tele mindenféle kertekkel, kerítésekkel sövényekkel stb., a mint az már egy nagyobb hely mellett szokott lenni.

A hegyek csak a sikon túl, nyugatra kezdődnek s félkörben foglalják be a sikot.

Az egész terület hasonlít egy óriási D betűhöz, a melynek hajlott része hegyekből áll, egyenes vonala pedig a Bosna vize. A közbefoglalt félhold alakú síkföldre csak egy helyen, fölülről lehet bejutni és csak egy helyen, alulról lehet belőle kimenni.

A kit ide beszorítanak, az csakugyan kutya-szorítóban van.

Meg kell jegyeznem, hogy én magam abban az eseményben nem vettem részt (hiszen akkor aligha irkálnám most ezeket a dolgokat), de a területet harmadnap láttam és a megbízható adatokat össze-vadászgattam akkor is, később is.

Még augusztus 2-án estefelé megszálltak a huszárok a hán-ban és az épületekben. Decleva főhadnagy egy félszakaszszal előre is nyargalt és úgy egy óra járányira, egészen a zsepcei hegyláncz alá lovagolt. Megtért azzal, hogy ellenállásnak sehol sincs nyoma. Maglajból estefelé átjött a kaimakám is a kadi-val és két zsandárral a Bosnán és nagyban fogadkozott, hogy békességben lehet a csapat. Ugy látszik, hogy a kaimakán ezt becsületesen állította, mivel akkor még Zsepce felől nem érkeztek még a forradalmi csapatok Maglajba, így tehát az odavaló nép csendes megadással tűrte volna a katonai inváziót, ha másnap nem történt volna az, a mi történt.

tett lövést azonban már egészen más körülmények okozták.

Megtörtént velem az az eset, hogy leszálláson az agancsairól egész határozottan felismert őzbakra lőttem s midőn a vélt bakot felemeltem, szörnyű megütközéssel láttam, hogy suta esett el, még pedig tiltott időszakban. Az eset magyarázata az, hogy a bak egyenest felém jövet egy vastag fenyőhöz ért s ennek tövében feküdt a suta. Mikor a bak ide ért, a fa egy pillanatra eltakarta s e közben állt fel a suta s úgy állt a fa mögött, hogy ez csak a fejét takarta s én a látható testre abban a tudatban lőttem, hogy a bakot vettem célba, mely pedig szerencsésen elmenekült.

Más alkalommal egy vaddisznó vadászaton kicsi hija hogy egy kollegámat nem lőttem fejbe, de szerencsére mélyebben állt a völgyben mint én. Ugy történt, hogy egy felém jövő vaddisznó egy vastag bükkfa mellett úgy állt meg, hogy csak a feje és a hátsó testrésze látszott, míg a fa éppen a célpontot takarta el s miután megugrani készült, a fejét vettem célba, de sima furatu fegyveremből a golyó célt tévesztett s a fa oldalát találva derékszögben oldalt pattant s kollegám feje fölött egy arasznyira sivitott el.

Ezek az esetek is hasonlítanak a hátlovéshez.

A hát, kar, fej és láblövéseket előidéző körülmények legfontosabbjai a lövő állása, a lövedék röppályája, a lövés pillanatában a célpontul szolgáló test állás változtatása, avagy a lövedék pályáján előforduló akadályok, melyek azt az egyenes iránytól eltérítik. Nagy befolyással van még a lövő nyugodtsága vagy izgatottsága és a fegyver hordképessége.

Ismeretes dolog, hogy a lövedék nem vízszintesen, hanem hajlott ívben röpül a célpontig, ha már most a célpont csak valamivel is távolabb van a hordképesség határánál, a találás pontja alantabb lesz a célnál. A sörétnél még azt is figyelembe kell venni, hogy nem minden szem kap egyenlő lökést s innen származik az

ugynevezett „centrum lövés“ (németül Kernschuss), a melyet gyakran tapasztalhatunk kivált nagyobb távolságnál, midőn a vadat csak egy szem sörét találja, míg a többi földet vagy más akadályt érve különféle irányban szétszóródnak és sebesülést okozhatnak. Így gondolom én a saját esetemnél is, hogy a vadorzót ilyen visszpattanó sörét találhatta, míg a többi fölötté vagy mellette sivitott el. Megeshetett ugyan az is, hogy megijedve futásnak akart eredni, de lövésem már a félördulatnál elérte.

Toth Joachim
m. kir. erdőőr.

Hasznos tudnivalók.

A hasas tehén gondozása. Igen fontos dolog a hasas tehén gondozása, hogy ne érje azt semmi olyan külbehatás, mely elvetélést okozhat. Ha a tehén nyáron legel, úgy ott szabad tetszése szerint mozoghat, így nem sok gondozás kell annak, míg ha istállón tartjuk azt, úgy jó bánásmódot, jó takarmányozást igényel, mert nemcsak magát kell táplálnia, hanem a fejlődő magzatot is jól kell, hogy fejlessze. Sok gazda igazza is teheneit és ez semmi esetre sem káros, sőt inkább javára van a mérsékelt használat, mert így jobban fog enni, nem petyhül, nem puhul el a szervezet, edzettebb lesz minden szerve és tapasztalatból tudjuk, hogy sokkal könnyebben ellik meg a jármozott tehén, mint egy elpuhult, elhízott. Ügyelni kell azonban, hogy a vemhesség 2 utolsó hónapjában meg ne erőltessük a tehenet, a szekér rudja vagy a tézsla ne nyomja meg, ne üsse meg a hasát, mert könnyen elvetél.

Én azt tapasztaltam, hogy a tehén legkönnyebben az 5-ik és 7-ik vemhességi hónapban vetélhet el, hogy miért, annak talán álattani alapja van.

Mindazáltal a huszárlegények, a kik a néppel érintkeztek (egyik-másik beszélni is tudott velük), este nagyon nyugtalanokdtek és a tiszteknek azt mesélgették, hogy Zsepce már tele van fegyveres csapatokkal. Milinkovics azonban a tiszteket és legényeket is megnyutatta, hogy nincs semmi baj.

Ezekre a hírekre tudniillik a katonáéknál rendszeren azt mondják, hogy „vénasszony-fecsegés.“ Ilyet mondott Medve százados is Ravnice előtt, a mikor a járókelők jelezték neki, hogy gyanus dolgok vannak a hegyszorosban. Szegény, meg is bánta.

Augusztus 3-án reggel a kis huszárscsapat a két társzekérrel egyenest Zsepce felé indult el, tehát a D betű szeglete felé, a hol a kapaszkodó kezdődik.

De már ekkor a jószándéku parasztemberek a mezőn rájuk kiabáltak, hogy ne menjenek Zsepcebe, mivel ott legalább is 3000 fegyveres várakozik rájuk.

Milinkovics azonban annál is inkább iparkodott Zsepce felé, mivel onnan a katolikus pap (hiszen szegény ördögök voltak ezek a szerzetesek is!) kém

által sürgette az előnyomulást, azt üzenvén, hogy a fölkelő mohamedánok a vidéket egészen fölláztatják s még a keresztényeket is fegyver alá kényszerítik. Ha pedig sietünk, még elejét lehetne venni a nagyobb csoportosodásnak. (Bizony az a nagy esőzés nagyon sok vérhullást okozott később.)

A kis huszárscsapat tehát sietett, noha a háta mögött teljes kétnapi járőföldre volt már a hadtest éle. Bizonyos, hogy ez istenkisértés vala.

Dél előtt 9 óra felé, utközben egy kis pihenő volt. Ezalatt Decleva főhadnagy egy félszakasz huszárral már föllovagolt a kapaszkodóra is, abban a hiszemben, hogy onnan Zsepcebe beláthat és a maga szemével tudja meg, hogy ott mi van?

Itt, egy utszéi házacskánál érték utól a huszárokat a hegyoldalról az első golyók.

A zsepcei fölkelők elébük jöttek. Egy kis felkelő csapat oldaluton azonnal a hátrahagyott Maglajba sietett és azt a magával vitt harezzi lobogó segítségével nyomban föl is lázította.

(Folytatása következik)

Ha az igában munka közben eső, havazás éri, mihelyt istállóba visszük, szalmával szárazra kell azt törölni, hogy meg ne hüljön; ugyanis a szőr közt levő víz elpárologtatása oly sok meleget von el a testtől, a mely lehűtheti a hasat, a méhet is és a tehén igen könnyen elvetél. A hasas tehén takarmányozására gondunk legyen, nyáron akár legel, akár istállón van, rendesen jól van táplálva de télen is jól kell ám gondozni, a szalma és tengeriszár mellett adni kell annak jó szénát is, mert a szalmafélekből igen sokat kell ennie, míg jól lakik és míg egyfelől nincs is annak elég tápereje de igen nagy helyet foglal el, a beleket előre nyomja és nem lehet azt akármilyen takarmánnyal teltömni. Óvni kell a penészes, poros takarmányoktól, fagyos répát ne etessünk vele, valamint óvni kell, hogy az itatóvályukban jég ne legyen, a jó gazda minden itatás után kiereszti a vályukból a megmaradt vizet, hogy az oda ne fagyjon. Ha semmi káros behatás nem éri a tehenet, akkor az 9 hónapig, vagyis 275—286 napig hordja terhét, a mely idő elteltével legtöbb esetben elég könnyen megellik. A. B.

Sövénycsemeték. Eleven kerítés létesítésére, házak, gyümölcs- és szőlőkertek, udvarok bekerítésére, szántóföldek határolására, töltések megerősítésére stb.

A sövénycsemetéknek hivatlan emberek és állatok elleni védelem céljából való ültetése felette czélszerű és mindenki által mentől előbb foganatosítandó. Egy eleven sövény, eleven kerítés kétségkívül védelmül szolgál, további költsége nélkül számtalan évig tart és a környéknek életet, a tájnak pedig szebb képet ad; az évi vagy 2 évi fahulladék pedig felhasználható. Mindig magról nevelt és iskolázott csemeték ültetendők, melyek nem eresztenek mellékajtásokat, mint azt a vadon ásott hajtások teszik. Sövényül sokféle fa-neműeket használunk, u. m.: akác, gleditschia, maclura, myrabolán, mahaleb, jávor, vadrózsa, galagonya borbolya-sóskacserje és somfát, de minden helyre nem mind alkalmasak. A legjobb és nálunk leghasználtabb faj az akác és gleditschia, újabb időkbefi a maclura, melyek tulajdonképen a legjobb és legszebb kerítéseket képezik, de jó a török mahaleb meg, mely a szagos pipaszárakat szolgáltatja és myrabolán szilva is, mely utóbbi némelykor a hernyók falánságától igen sokat szenved, de sok gyümölcsöt hoz, melyekből jó pálinka égethető és Franczianrszágbán nagyon tenyésztetik. A galagonya ugyan a legszebb sövénycsemetéknek egyike, de csak északi tájakra, mint Schlesswig Hohlstein, Dánia stb., hol általánosan tenyésztetik. Magyarország részére nem alkalmas, mert a hernyók petéinek fészke lesz, miért is annak ültetését kerülni kell. Borbolya-sóskacserjét nem szabad gabonaföldekre kiültetni, mivel azon nagyon könnyen rozsdá képződik, míg a többi fajok minálunk nagyon lassan fejlődnek. Az első helyen említett fa-neműek, a maclura, akác és gleditschia tehát a legjobbak.

Az ültetés ősszel vagy tavasszal történik mélyen ásott talajban.

Bekerítésre 2 sorban 5 darab ültetendő folyó méterenként, így tehát 10 darab; közönséges kerítésre elegendő egy sorban folyóméterenként 6—8 darab csemetét ültetni, melyek 3 szemre visszanyesve az első évben tisztán tartandók és néhányszor megkapálandók. A második év tavaszán az ültetvények még egyszer jól visszanyesendők, úgy, hogy csak 30—40 cmt. magas maradjon, a harmadik évben 50 cmt. magasságra s így tovább. A minden évi téli vagy tavaszi nyesés elősegíti a tömött növést, fiatalítja a régibb ültetvényeket és azt szorosan együtt tartja. A magnak állandó helyre való vetése kevésbé ajánlható és nem olcsóbb, mivel a fiatal csemeték az első évben gondos ápolását és tisztántartást igényelnek és azokból sohasem lesz oly szép egyenlő sövény, mint az átültetett csemetékből. Jobb ha a magot kertben ágyba vetjük, a csemetéket ott 2 éven át állani hagyjuk és csak azután ültetjük ki; még jobb azonban az egyéves csemetéket kertben, sűrűen egymás mellé, és csak a második évben a kijelölt állandó helyre kiültetni.

KÜLÖNFÉLÉK.

A milliomos végzete. A néhai Bagi József hírével vetélkedett Ujhelyi Lipót hódmezővásrhelyi nábob hire. Szinte csodálatos módon, Amerikához illő gyorsasággal szerezte össze millióit és dugszagdag földesur lett olyan helyen, ahol a birtokszerzés a legnehezebb: a dus magyar Alföldön. Gazdagságán kívül még csak egy tulajdonsága tette országszerte ismertté: a fukarsága. A töméntelen adoma, amely róla kering közzsájon, mind a szinte nevetséges fősvénységén alapszik. Most azonban komor, tragikus eset veszi szárnyra nevét. A gazdag milliomost, aki kamatainak piczinyke részét sem költötte el soha, agyonlőtte egy adós, akinek egész évi termését akarta ekszekváltatni. A gyilkosság multhéten történt Medgyesházán, Békéscsaba közelében. Az adós Marék János kisbirtokos volt, józan életű, dolgozó ember. Régebb ideje tartozott Ujhelyinek, aki már nem akart tovább várni s végrehajtást kért ellene. A szorongatott ember kérve-kérte a milliomost, hogy érje be a buzája lefoglalásával s hagyja meg a kukoricáját. A nábob azonban nem könyörült meg rajta, ami úgy kétségbeejtette a boldogtalan embert, hogy revolvert fogott rá s nyakszirtén lőtte. Ujhelyi összrogyott s nyomban meghalt. A gyilkossá lett adós önként jelentkezett a csendőrségen.

Szerencsés vadászat. Tusnád-fürdő postamestere: Incze Lajos a napokban 2 más társával kiment a fürdővel szemben levő „Bányászpaták” nevű helyre, hol egy medve 4 marhát és 1 lovat ölt meg. A maradékon lakmározó medvét éppen a megölt állaton találták, hol egyik társa szerencsés lövése folytán sikerült a pásztorok és marhatulajdonosok kártevőjét elejteni.

Melyik a leghasznosabb növény? A mérsekelt égöv lakója bizonyosan a gabonát tartja annak, a kínaiak és japánok sokasága a rizst, az egyenlítő körül élő emberek pedig a kókuszpalmát. Es méltán, mert a pálma haszna ott oly nagy, hogy a tropikus vidék lakója alig nélkülözhetné a természetnek ezt az áldását. A pálma öt-tíz éves korában hoz csak gyümölcsöt s huszonöt évek kell elmulni, a míg az első bő szüretet tarthatják

rajta. De már sokkal fiatalabb korában is nagy szolgálatot tesz az embernek. Oriás leveleivel a kunyhót fedik, a levelek rostjából pedig seprőt és madárkalitkát készítenek. A virágjaiból sört gyártanak s ha megfőzik: a pagricukor válik ki belőle s desztillálás révén pedig arakot vagy kókuszpálinkát ad. A három-hat hónapos gyümölcs belsejében víz van, a mely nagy forróság idején kellemes üdítő ital. A kókusztejből kitűnő olajat főznek. A diók kipréselt húsa a háziállatok hizlalója. A gyümölcs kemény héját is sok célra használják. Az erős rostokból keféket kötnek, a gyengébbekből pedig kötelet sodornak. A dió nagyon kemény héjából csinos diszító tárgyakat faragnak vagy tüzelőanyagnak használják. A pálmafa törzséből épületfát és drága butort készítenek. Nem csoda tehát, ha a meleg égélj alatt élő ember nem ismer hasznosabb növényt a pálmánál.

A hangyák mint növényterjesztők. A fajfentartás szempontjából a természet a növények gyümölcsseit és magvait különféle képződményekkel látta el, hogy azok a termőhelyről tovább vitessenek. Ludwig dr. tanár megfigyelte hogy a növényzet terjedését a hangyák nagyban elősegítik. Szerinte a *Melampyrum pratense* levelein lévő mézet kiválasztó gödröcskék (extrafloral nektar) a hangyák csalogatására szolgálnak. Egy svéd kutató megfigyelte, hogy a hangyák a *Melampyrum* magját hangyatojással tévesztették össze, bevitték a hangyabolyba és veszély idején elrejtették. Lic Peterson megfigyelte, hogy a sovány ibolya (*viola canina*) terjedését nagyon elősegítik; e mellett szól azon körülmény is, hogy ezen faj hangyájárta helyeken nagyon el van terjedve. Hasznos szolgálatot tesznek a hangyák azon növények terjesztésével melyek terjesztésre szolgáló képződményekkel nincsenek ellátva.

Az őserdők világa. A rengetegeket titokzatos világáról festett nemrég színes képet egy külföldi újságban Wanga Alláh, egy arabs származású tudós ornitológus, a ki három évig barangolt Kelet-Arika legnagyobb erdőségében, mely 4800 kilométer szélességben vonul a Nilus felső folyásától a Kanoa-folyó völgyéig. A cikk szerint az első impresszió, a mikor benyomulunk az elvadult erdőségek nedves félhomályába, a félelem érzése. Ezt csakhamar az elragadtatás váltja föl, annyi érdekesség tárul egyszerre elénk. Lépten-nyomon új látnivaló, a melyekről a civilizált világ erdőségei fogalmat sem nyújthatnak. A mi legelőször elragad bennünket, az az őserdő fájának nagysága. Lomb lombra borul, ötven méter magasságra, elfogva a világosságot, alig mutatva itt-ott egy tenyérynít az égboltozat kékjéből. Nyirkos, évtizedes levéltömeg fűdi a földet s a faderekakat moh fűdi, vagy kecses indák ölelik körül szerelmesen. Itt-ott majestétikusan emeli fel koronás fejét az óriás, hatvan öl kerületű majomkenyérfa, a mely mellett a leghatalmasabb pálmák is eltörpülnek. A lomb e kaotikus birodalmában talál otthont a madarak mozgalmasság és lármás köztársasága. Örületes zaj és rikácsolás kavarog sokszor az őserdő levegőjében. A himék, a hány, annyiféleképp adják tudtul párjuknak, hogy ezen a nagy kerek világon csak ők szeretik... Ha az őserdők madárparlamentjének az obstruálóját elhallgat, a rövidke csönd csak arra jó, hogy egy rettenetesen keserves hangot meghallhassunk. Mi ez!? Ember sikoltása?... Nem, csupán csak az ibisz beszélget. Kiválóan érdekes madár a loki. Óvatos férj. Ha kész a fészek, beleköltözteti párját, de hogy nem bizakodik valami erősen az asszony hűségben bizonyítja az, hogy párját egyszerűen — befalazza. Csak annyi helyet hagy, a hol be lehet adni a tápálálékot. Az őserdőnek négy-labu lakosai sem ülnek tétlenül. Az a rettenetes hangverseny, a mit alkonyat után rendeznek, hirdeti hogy ők

is élnek és jogaikat követelik. Képzelmük el, — mondja Wanga Alláh, — a tulvilág valamennyi démonát és ördögét, a mint bömbölve és üvöltve rázzák láncukat. Ez az őserdő hangzavara, a mint leereszkedik az egyenlítői éjszaka. Az oroszán bombardója nyitja meg a hangversenyt. A végítélet trombitája ez, melyhez a hiéna bög, a leopárd vonit s a gyáva sakál rikolt szivremegtető kísérettel, hirdelve, hogy elkövetkezett az éjzaka, az ő uralkodásuk ideje.

Az orr. Egy angol tudós cikket irt a szagolás csodáiról és azt mondja, hogy ha van távolba beszélés, nézés és érzés, akkor bátran beszélhetünk a távolba szagolásról is, a melynek kivált az állatvilágban szinte elhíhetetlen eseteire találunk. Ilyen például a vadászkutya szaglása, a mely nélkül sem az élő vad fölghajtásánál, sem az elejtett zsákmány fölghajtásánál nem boldogulhatnának Nimród fiai. A rovarok szaglása is kitűnő. Az amerikai *Callosamia Promethus*, egy ékes szárnyú szövőlepke vakon is megérzi messziről a párját a szagolószervével. A *Saturnia Carpini* szaglása pedig szinte csodálatot keltő. Ha ezek közül egy nőtényt átlukgatott skatulyába zárunk, olyan vidéken, a hol ez a faj nem fordult elő, egy him azt egy angol mérőföldről megérzi akár egy erdőség ezerféle illatán keresztül és keresésére indul. Románes G. J. dr. egy londoni sokadalomban kísérletet tett az ő hűséges foxterrierjével. A tudós kileste azt a pillanatot, mikor a kutya figyelme egy percre másfelé volt elfoglalva és ekkor kanyargós uton eltűnt a tömeg közt. Az állat a legkevésbé sem jött zavarba. Nyomban arra a helyre futott, a hol utoljára látta a gazdáját és lépésről-lépésre szaglászta a nyomait, mindaddig, míg rá nem talált. Ugyanezt a kutyát megtrévesztették egy idegen ember nyomai, a ki a tudós cipőit huzta föl. Egyes emberek szaglása is bámulatosan éles. A képességünket is fejleszteni lehet folytonos gyakorlattal, a mire a droguisták közt elég példa akad. A gyakorlott orr a szegfüölajnak 1:88,000 oldatát még fölismeri. A női orr ugyanezt már csak 1:50.000 aránynál tehette. Kéksavnak 1:200.000 arányú oldatát is megérezte már a droguiste-orr, a mi szinte hihetetlen bravur, mivel ilyen hideg oldatban a kéksavat a reagensek se mutathatják ki. Ha már ez is bámulatraméltó, inít szóljunk a perui vademberekhez, a kik a vadonok legsötétebb éjszakáiban messziről megkülönböztetik egy fehér vagy egy színes ember szagát!

Vő és após. A torontálmegyei Valkány községben, a minap Ollár János végrehajtó összeveszett az apósával. A szóváltásból verekedés lett, miközben Ollár úgy vágta fejbe apósát, a hogy a szerencsétlen ember halva esett össze. A gyilkost elfogták.

A kínai asszony. Sokat irtak már a férjes kínai asszony vigasztalan, rossz helyzetéről. Évenként ezer meg ezer asszony menekül a férj zsarnoksága elől a halálba. A vallásalapító Konfuciusnak tulajdoníthatják gonosz sorukat a kínai asszonyok. A nagy filozófus szerint az asszonynak semmiféle joga sincs; a férfi az abszolút ur és a parancsoló. Mostanában azonban a fiatal kínai leányok egyesületeket alakítottak, a melyeknek egyetlen programja a férjhezmenés ellen való legmakacsabb védekezés. Az ilyen egyesületeknek rendszerint csak tizenkét tagjuk van, a kik mind megesküdnek, hogy inkább meghalnak, semhogy férjhez menjenek. Kínában ugyanis a leány nem mehet szíve választottjához. Az apa kijelöli a férjet s a leánynak hozzá kell menni, akár akar, akár nem. Ha az atya már nem él, a leány legidősebb bátyjára hárul a férjválasztás joga. A katonai kormányzásban történt meg nemrég, hogy egy ilyen egyesületben levő leány határozottan ellene szegült, hogy ahhoz menjen

férjhez, a kit szülei már régen kiválasztottak számára. Gyermekük akaratosságával azonban a szülők mitsem törődtek s hozzáfogtak a lakodalmi készülődéshez. A leány kétségbeesésében meg akarta magát folytatni s egy vastag aranygyűrűt nyelt le. De az orvos megmentette az életét. Másnap reggel a boldogtalan leányt átadták jövődöbéli férjének, a kitől még az éjszaka a cselédleány segítségével megszökött s egyenesen egyesületébe ment, a hól a leányok azonnal gyűlésre jöttek össze. A gyűlésen elhatározták, hogy közös akaratú mind a tizenkettőn a város mellett levő folyamba ölik magukat. Meg is tették. A leányok rettenetes vége nagy izgalmat keltett, de tanulságot senk sem vont le belőle.

A milliomos remete. A milliomosok rendesen szépnek találják a világot és van is rá okuk, Pénzen vehet magának az ember nyáron telet, télen nyarat, akkor ehetik számócát, a mikor akar, gyalog akár sohase járjon és az emberek se bánnak barátságtalanul egy millióssal. Lám, mégis akad nábob, a ki nem kér se a világból, se az emberekekből, se a kincse hasznából. Ilyen ember John Vanderbilt, az amerikai nábob-dinasztia egy embergyűlölő tagja. Annyi a milliója, hogy százasnak is elég volna, de a pénze ott hever a bankban és egyre hizik a kamatjával. John Vanderbilt nem kér belőle. Penszilvániában lakik egy magas hegy tetején, egy kis házikóban gyöngyözü vidéken egészen egyedül. Maga főzi az ételét, maga mossa a fehérneműjét, halászik, vadászik, a mit fog vagy lő, az a tápláléka. Egyetlen jó embere van, egy farmer, a ki a hegy tövében lakik, és a ki néha apró bevásárlásokat tesz a számára. Különben ujságot nem olvas, vendéget nem fogad, levelet se nem ír, se nem kap soha. Azt tartják róla, és ez nem is valószínűtlen, hogy az elméje nincs tökéletesen rendben, viszont azt is beszélik róla, hogy valami nagy munkán dolgozik. Az bizonyos, hogy gyűlöli az embereket. Lehet, a gyűlölete azért olyan nagy, mert valamikor nagyon szeretett.

A dolnja-dolinai cölöp-falu. A Száva partja mellett, Dolnja helység határában, tizenhárom kilométerrel Bosnyák-Gradiska alatt cölöppépítésű falut ástak ki. Az ásatást Truhelka dr., a szerajevói muzeum őre vezette, a ki most az ásatás nagyjelentőségű eredményéről részletes jelentést tett közzé. E jelentésből kitűnik, hogy az eddig kiásott cölöppépületek és az iszap között talált tárgyak hü képét nyújtják annak, hogyan éltek cölöpökre épített faházaikban az őskori emberek.

Az őskori lakók halban bővelkedő folyó közelében élve, mindenekelőtt kitűnő halászok és hajósok voltak. Hajóépítő-művészetüknek bizonyítéka egy kilencz méter mélységben kiásott csónak, a mely egy tölgy törzséből van gondosan kifaragva. A csónak kiásása nagy nehézséggel járt, mert a fa egészen korhadott volt. Ilyen őskori csónak a legritkább leletek közé tartozik. A halászatnál bronzból és csontból való horgokat és hálókát használtak. De nem egyedül a halászáttal, hanem földműveléssel is foglalkoztak. Erre mutat az a körülmény, hogy a kiásott házak csaknem valamennyijében találtak elszenesedett gabona és vetemény készleteket. A földműveléshez kemény fából készült kapákat használtak. Nagy mennyiségű sertést szarvasmarhát, ritka fajtájú juhokat és kecskét tenyésztettek. A cölöplakók különösen szarvasra vadásztak, a melynek agancsából mindenféle eszközt, szerszámot és ékszer készítették. Ritkában vadásztak őzokra és hódokra, de hogy szerencsésebb vadászok néha őskori bikát is elejtettek, annak bizonyítéka több csontváz és csontdarab, a melyet az iszap között találtak. Az őskori lakók között az agyagipar már nagyon ki volt fejlődve. Számtalan agyagedényt találtak, amelyek egy része csak félig

volt készen. A szövés mesterségét is ismerték már, mert több szövőszéket és rokkát találtak. Minden jel arra mutat, hogy az őskori lakókat valamin katasztrófa arra kényszerítette, hogy hirtelen hagyják el a helyet, a hol letelepedtek. Érdekes, hogy a Szávavölgy őslakói a kályhát is ismerték. A kályhát úgy csinálták, hogy fából összeállítottak egy formát és arra kívülről vastak agyagréteget kentek. A mikor az agyag eléggé megszáradt, befűtötték, a mi által a belső fakeret elégett. Ez azért fontos, mert eddig azt hitték, hogy a szobakályha római találmány.

Aranyház. Az északamerikai Egyesült Államoknak egyik leggazdagabb aranytermelő országa Colorado. Ez az állam elhatározta, hogy a saint louis kiállításon valóságos aranyból készült házzal fogva elvakítani az amerikaiakat és a killitás látogatóit. Ötven millió koronát szán erre a célra, amin tizennyolcezer kilogramm szinaranyat fog vásárolni. Az aranyat pedig csak annyira fogják más fémekkel vegyíteni, hogy ragyogó sárga színéből semmit se veszítsen. A száznolcivan métermázsa aranyhoz vagy hetven métermázsa más érczet vesznek, úgy hogy kétszázötven métermázsa anyag áll majd rendelkezésre, amiből elég tekintélyes miniatűr-házat lehet építeni. Az aranyház különben Amerika egyik legszebb középületének lesz hiteles és kisebbített másolata. Lesznek benne téglanagyságu darabok is de a diszítésre nem használnak nagyobbakat, mint amilyeneket a dominójátéknál raknak ki az asztalra.

A schönbrunni bölény áldozata. Bécsből jelentik: Halálos szerencsétlenség történt a schönbrunni állatkertben. Ama bölények egyike, melyeket Miklós cár ajándékozott a királynak, megtámadta őret és szarvával agyondöfte.

Hány kutya van Angliában? Miután Angliában is kell luxus kutyák után ebadót fizetni (darabonként körülbelül 6–9 koronát) ott is az ebeket nyilván tartják. Ezen nyilván tartásból megtudjuk hogy egész Angliában összesen 1.871, 619 kutya van, melyek közül hat hónapnál idősebb (ekkor esik adó alá) 346,346. darab. Londonban egyedül 153,567 adóképes eb van, melyek közül csak 14 kap adóelengedést, mint vakvezető haszonállat.

Szerkesztői üzenetek.

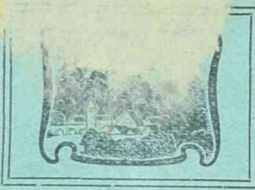
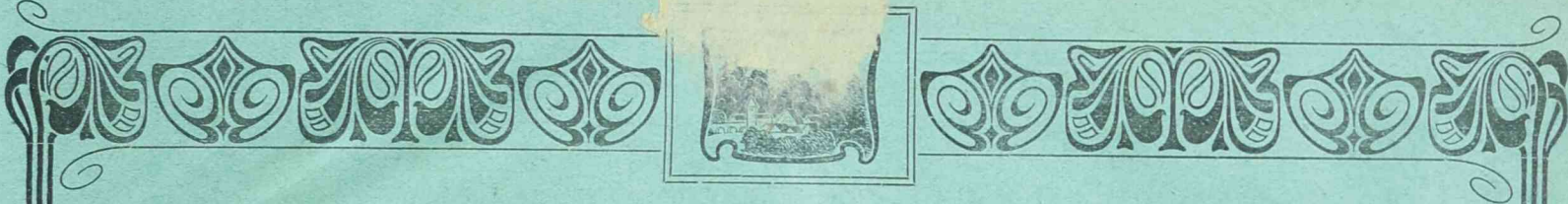
Erdélyi Ferenc urnak, K. K. Félégyháza. Szíves tanácsait köszönettel fogadtuk s élni fogunk azokkal. **Darázs István** urnak. Tóthi. A szakiskolákba történt felvételtől az értesítések rendszerint csak augusztus vége felé lesznek kiadva, de azért jó lesz, ha utánna néz annál a közigazgatási hatóságnál, a melynek útján a határozatot kézbesíttetni kérte, mert nem lehetetlen, hogy ott esetleg pár napig elhevertetik. Előfizetése szeptember végeig rendben van. **Pritz Géza** urnak, Ujbánya. Az illető céget figyelmeztettük megrendelésére; eddig talán már megkapta azt. — **Kerekes Gusztáv** urnak, Kohldorf. A névjegyzéket halás köszönettel fogadjuk s kérjük mielőbb. **Forgács Mihály** urnak, Dognácska. Czere Sándor kartársunk lakása Közép-Pörböl, u. p. Baja Szt. Istvan, Bács-Bodrog megye; Murczik Ignác nem előfizetőnk s így lakását sajnálatunkra nem közölhetjük.

A kiadóhivatal postája.

Spangl Imre. urnak. Szergény. A beküldött 4 korona előfizetési díjat köszönettel nyugtázzuk.

Felelős szerkesztő és tulajdonos lapkiadó
Podhradszk Emil.

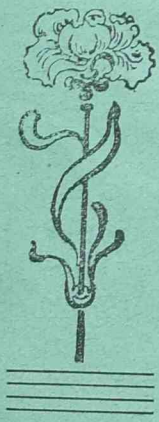
ERDÉSZETI UJSÁG

VII. évfolyam

48. szám.

**szak- és társadalmi lap
az erdészeti személyzet részére.**

Szerkeszti és kiadja:
Podhradszky Emil.

(Tartalom:

1. Vezércikk: Irány változás.
2. Hátlövés kérdéséhez.
3. Tárcza: A maglájii vésznap.
4. Hasznos tudnivalók.
5. Különfélék.
6. Szerkesztői üzenetek.
7. A kiadóhivatal postája.
8. A borítékon: Hirdetések és pályázatok.

Előfizetési felhívás

az

Erdészeti Altisztek és Vadászok Évkönyve 1904 évre

című műre.

Szerkeszti és kiadja:

PODHRADSZKY EMIL.

az Erdészeti Ujság szerkesztője.

Sok oldalról jött felszólításnak engedve elhatároztam, hogy az erdészeti és vadászati altiszti személyzet részére a jövő év elejétől kezdve, ha az említett tisztelt személyzet szerény válatomat megfelelő támogatásban részesíti, évről évre egy évkönyvet fogok összeállítani és kiadni. Az évkönyv tartalmazni fog mulattató tárcacikkeket vadászkalandokat, a háztartásra hasznos tudnivalókat, adomákat s befejezésül azoknak az erdészeti és vadászati altiszteknek a névjegyzékét és lakcímét, a kikét megszerezni sikerül. Szóval olyan tartalmat igyekszem annak adni, hogy az mindenkit, még a szakon kívül állót is kielégítsen.

A könyv külső csinjának emelésére nagy gondot fordítok s ezért a szöveg közé számos kép lesz beillesztve.

Az Évkönyv ára 2 Korona

melyet folyó évi augusztus hó végeig kérek beküldeni, hogy így a nyomtatandó példányok számáról idejekorán tájékozást szerezhessenek és felesleges példányok nyomtatásával magamnak haszontalan költséget ne okozzak.

Az előfizetési pénz a következő cím alatt küldendő:

Évkönyv kiadóhivatala Szászsebes.

Miután az Évkönyv kiállítása nagy költséggel jár, csak az olyan megrendeléseket vehetem figyelembe, melyekkel egyidejűleg a 2 korona előfizetési ár is be lesz küldve.

Gyűjtőknek 10 példány után egy tiszteletpéldány jár.

Az évkönyvet csak abban az esetben leszek képes kiadni, ha annak átvételére legalább 500 előfizető jelentkezik s így ha ennyi jelentkező nem lenne, a beküldött 2 korona előfizetési ár az Erdészeti Ujság egy negyedévi előfizetésébe fog beszámíttatni s a beküldők ezt kapják negyedéven át.

Az évkönyv már a folyó év őszén fog megjelenni s legkésőbb december hó elején kerül szétküldésre.

Szászsebesen 1903 évi július hóban.

Podhradszky Emil

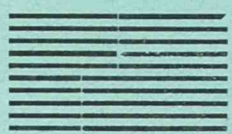
az Erdészeti Ujság szerkesztője és kiadója.

A kontineos régi jó hírnevő vállalata.

Párisi világkiállítás 1900. Grand Prix. — Számos diszoklevél, állami és egyesületi érem.

Pozsony 1902. arany érem. — Lember 1894. nagy arany érem.

Slavoniai kocsányos és kocsánytalan

Tölgy vető makkot

 Jegenyefenyő magot

és mindennemű őszi vetésre szükséges

ERDEI VETŐ MAGOT

szállít

**elismert kitűnő minőségben,
a lehető legolcsóbb árak mellett**

Stainer Gyula

csász. és kir. udvari szállító

első körmendi **magyar** magpergető
intézete

Körmenden.

Egyszer s mindenkorra kijelentem, hogy a számlaösszegeből 2% t. c. vevőim által megjelölendő erdészeti alapítvány javára levonható és az Országos Erdészeti Egyesületnek beküldhető.

Több ezer elismerő nyilatkozat. Arjegyzék ingyen és bérmentve.

Első rangu egyenruházati intézet

Blum és Társa

Szerb kir. udv. szállítók. Ő cs. és kir. Fensége József Főherceg udv. szállító.
A nagyméltóságu Földmívelésügyi m. kir. Ministerium hivatalosan megbízott
erdészeti egyenruha szállító

Az „Országos Erdészeti Egyesület” rendes tagjai.

BUDAPEST IV. Belváros, Sütő utca 2. szám, a Szervitater sarkán.

Saját műhelyeink a házban: Sütő utca 2, Szervita tér 8, Hajó utca 3.

III. A XVszámu, kimerítő tartalmu árjegyzékünk közreboocsajtása alkalmából ajánljuk legkészségesebb szolgálatainkat, minden néven nevezendő, — mesteri szabásu, izlésteljes csinos kiállításu

ERDÉSZETI és ERDŐ ALTISZTI EGYENRUHÁK

nemkülönb felszerelési czikkek szállítására.

Hivatalos uton részletfizetésre

s eszközölhetők a megrendelések; az ily megrendeléseket, hosszas gyakorlatunk alatt be- — a tekinthető számos elismerő nyilatkozatok tanúsága szerint, — mindenkor, az igen tisztelt megrendelők legteljesebb meglegedésére hoztuk kivitelbe.

POLGÁRI RUHÁK

a legujabb francia es angol divat szerint, szinte jutányos árban készítettnek. — Vevőink kényelmére bármely szakmánkba nem vágó czikket készsággel beszerzünk és a vidéki megrendelések kivitelére különösen kiváló gondot és figyelmet fordítunk,

Övjuk igen tisztelt megrendelőinket oly czégektől, kik olcsó reklám árak által régi vevőinket megteveszteti óhajtják, miután jutányosabb árt csak is az anyag és kiszolgálás rovására nyujthatnának.

Kivánatra ingyen és bérmentve küldjük meg árjegyzékünket és a hivatalos megrendeléshez szükséges részletfizetési megrendelési ivet. Bármily csekély megrendelés is a lehető legnagyobb figyelem és pontossággal lesz kiszolgálva.

Kiváló tisztelettel

BLUM és TARSÁ

Szerb királyi udvari szállítók.

Ő esászári. és királyi Fensége József főherceg udvari szállító. A nagyméltóságu Földmívelésügyi Ministerium hivatalosan megbízott erdészeti egyenruha-szállító. Az „Országos Erdészeti Egyesület” rendes tagjai.

Jutányos árak.

MAGYARHON ELSŐ LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB HIRNEVŰ ÓRAÜZLETE.

BRAUSWETTER JÁNOS

SZEGEDEN
CS. ÉS KIR. KIZÁRÓLAGOSAN SZAB.
KRONOMETER- és MŰ-ÓRÁS
FELTALÁLÓJA A REMONTOIR
INGAÓRÁKNAK STB. STB.

ÓRAK, ÉKSZEREK
10-ÉVI JÓTÁLLÁSSAL
KÉSZPENZERT, VALAMINT
RÉSZLETFIZETÉSRE
JAVÍTÁSOK 5 ÉVI JÓTÁLLÁS MELLETT.

KÉPES ÁRJEGYZÉK 2000 ILLUSZTRÁCIÓVAL INGYEN ÉS BÉRMENTVE

ÁLLÁST

mint erdőőr vagy vadász keres valamely hazai nagyobb uradalomban egy szakvizsgázott erdőőr. Az erdészeti és vadászati teendőkben teljesen jártas. Ért a hasznos vadak ápolásához, fécán tenyésztéshez, duvadak mérgezéséhez. Biztosítékul kívánatra 5000 koronát tesz le. Állását 1904 március 1-én foglalhatja el. Címe a lap kiadójában megtudható.

Nyomatott Stegmann János könyvnyomdájában Szászsebesen.

Az erdő

és annak fenntartója
hazánkban a második
évezred elején.

Irta:

PODHRADSKY EMIL
az Erdészeti Ujság szerkesztője.

Ára füzve, postadijmentesen

1 K. 60 f.

Kapható az

Erdészeti Ujság
kiadóhivatalában

